

På samme måde har vi været positivt indstillet, når vi har set den slags initiativer andre steder i Europa, både når det gælder samarbejde mellem EU-landene, og – og det synes vi er af endnu større betydning – hvor det drejer sig om lande i EU og lande uden for EU.

Det, vi i dag skal diskutere, er på et lidt mere lokalt niveau, men det ændrer naturligvis ikke SF's grundlæggende positive holdning. Der er i dag 25 formaliserede aftaler om samarbejde mellem grænseregioner i Europa. De er ganske forskellige, men det er da rigtigt, at mange af dem er inspireret af charteret for grænseregioner og grænseoverskridende regioner.

Det bliver beskrevet, som om det er et unionscharter, der sådan er kommet dumpende ned fra himlen næsten sammen med Maastricht-Traktaten. Min historiegranskning har ført mig frem til, at charteret blev vedtaget i 1981, at f.eks. Nordisk Ministerråd er blandt dem, der har tilsluttet sig, at Øresundskomiteen har tilsluttet sig, og så videre. Charteret blev revideret i 1995, og det er så det, man er blevet inspireret af. Men det er jo kun en inspiration, og netop dette charter har givet inspiration til meget samarbejde også på tværs af EU's grænser.

Op så kommer der et spørgsmål, som vi ikke rigtig har haft inde i debatten, og nu tager jeg så forespørgerne på ordet og forholder mig til hele teksten i forespørgslen og ikke kun det, der foregår i Sønderjylland: Er der et særligt behov for at samarbejde i grænseregionerne? Det mener jeg faktisk, at der er; det er både positivt og nødvendigt.

Der er en række fælles problemer, og man kan tage en hel banal konstatering: Alle, der har kørt rundt i Europa og kigget på husenes standard, og hvad man i øvrigt ser uden for bilruden, har set, at for hver kilometer, man kørte ud i landet, faldt levestandarden, folk blev fattigere, der var mindre og mindre velholdte haver, der var flere og flere lossepladser, militært skrammel blev ophugget osv. Det er sådan set en beskrivelse af, at grænseregioner er regioner, som har været overset af landenes centre. Det er regioner, hvor man har placeret alt affaldet.

Tag et skræmmende eksempel som Gorleben mellem det tidligere Vesttyskland og DDR. Det er sådan en lille del af det gamle Vesttyskland, der går ind i DDR. Dengang man aldrig havde drømt om, at de to lande skulle forenes, sagde man: Vi må have det længst væk, ud i det yderste hjørne, som Niels Hausgaard synger om. Der

må vi have det placeret, ovre ved de andre. Prøv at tegne et kort, hvor man ikke har Europas grænser med, men bare indplacere, hvor a-kraftværkerne ligger: Så har man Europas grænser. Det siger noget om, at der selvfølgelig er et helt særligt behov for at samarbejde i grænseregionerne.

I forhold til det, vi snakker om i Sønderjylland, har jeg for nogle år siden selv været involveret i en kæmpeplan om, at man meget tæt ved den danske grænse ville placere en storlosseplads. Man havde overhovedet ikke taget nogen som helst hensyn til, hvordan denne losseplads influerede på miljøet i Sønderjylland.

Det var jo utåleligt, og det var sådan set skræmmende, at man kan planlægge sådan, at man er fuldstændig ligeglad med, hvad der sker på den anden side af grænsen. Det blev heldigvis stoppet, blandt andet fordi vi var nogle på dansk side, der protesterede. Men personlig mener jeg da, at man har lov at have indsigelsesret på hver side af grænsen, når det er den slags ting, der er på dagsordenen.

Så er der nogle, der siger: Regionalt samarbejde er jo et skridt hen imod EU's forenede stater, hen imod unionen. Det mener SF ikke.

På mange måder er der efter min opfattelse faktisk tale om det modsatte, nemlig at man frigør sig fra en centralistisk statsdannelse på EU-niveau, når man etablerer et formaliseret regionalt samarbejde, hvad vi jo netop ser mellem regioner i EU og regioner uden for EU, og det er i hvert fald ifølge min logik meget svært at få det til at blive til, at man nu er ved at opbygge en stor union.

Så til de mere konkrete diskussioner i Sønderjylland:

Vi mener, at det er helt afgørende, at man ikke skal kunne underminere de beslutninger, der træffes i amtsråd og kommuner.

Og det er selvfølgelig helt afgørende at præcisere, at man ikke i sådan et samarbejde skal kunne føre udenrigspolitik.

Ministeren har været inde på det, men alligevel vil jeg altså stille to spørgsmål til ministeren:

For det første: Kan og vil i den konkrete situation ministeren gribe ind, hvis der bliver ført udenrigspolitik? For det andet: Vil ministeren føre det tilsyn med, at man overholder landets regler, som ministeren for øvrigt er forpligtet til?

Men vi mener, at Folketinget kun skal blande sig for at sikre sig, at man følger spillereglerne.

Op så synes jeg, det kunne være interessant at rette søgelyset mod spørgsmålet om, hvorvidt